

संपादकीय

महागाईचा अर्थाग्री

घसरता रुपया,महागाई आणि रोजगाराचा प्रश्न समाजातील अस्वस्थतेकडे प्रामुख्याने राजकीय किंवा सामाजिक दृष्टिकोनातून पाहिले जाते. मात्र, अनेकदा या अस्वस्थतेच्या मुळाशी आर्थिक प्रश्न असतात. आरक्षण, पेपरफ ट्टी, मतदार याद्यांची पुनर्रचना किंवा रोजगारातील अनिश्चितता हे प्रश्न आंदोलनाचे तात्काालिक कारण ठरत असले, तरी वाढता खर्च, मर्यादित उत्पन्न आणि भविष्याबद्दलची चिंता यांमुळे असंतोष अधिक तीव्र होतो. त्यामुळे आंदोलनातील घोषणांपलीकडे जाऊन सर्वसामान्यांच्या आर्थिक परिस्थितीचा विचार करणे आवश्यक आहे. सध्याच्या परिस्थितीत महागाई आणि रुपयाचे घसरते मूल्य ही अर्थव्यवस्थेसमोरील महत्त्वाची आव्हाने आहेत. सप्टेंबर २०२६ मध्ये देशातील किरकोळ महागाईचा दर ५.५४ टक्क्यांवर पोहोचला. हा दर रिझर्व्ह बँकेच्या चार टक्क्यांच्या मध्यमकालीन उद्दिष्टपेक्षा अधिक असून, महागाईचा दबाव वाढत असल्याचे त्यातून स्पष्ट होते. अन्नधान्य आणि इंधनाच्या किमतींमधील वाढीचा परिणाम सामान्य कुटुंबांच्या खर्चावर होत आहे. महागाईवरील दबाव लक्षात घेऊन रिझर्व्ह बँकेने ऑक्टोबरमध्ये रेपो दरात पाव टक्क्याची वाढ करून तो ५.५० टक्क्यांवर नेला. चार वर्षांतील ही पहिली दरावाढ ठरली. व्याजदर वाढविण्याचा उद्देश महागाईवर नियंत्रण ठेवणे हा असला, तरी त्याचा परिणाम कर्जदारांच्या आर्थिक नियोजनावरही होऊ शकतो. गृहकर्ज किंवा अन्य कर्जाचे व्याजदर बदलल्यास काही कर्जदारांचा हसा वाढू शकतो किंवा कर्जफीडीचा कालावधी वाढू शकतो. त्यामुळे महागाई नियंत्रण आणि आर्थिक विकास यांच्यात संतुलन राखणे हे धोरणकर्त्यांसमोरील आव्हान आहे. रुपयाचे डॉलरच्या तुलनेत घसरते मूल्य हीदेखील चिंतेची बाब आहे. भारताला कच्चे तेल आणि अनेक महत्त्वाच्या वस्तू आयात कराव्या लागतात. डॉलर महाग झाल्यास आयातीचा खर्च वाढू शकतो. त्याचा परिणाम इंधन, वाहतूक, उत्पादन आणि अखेरीस ग्राहकांच्या खिशावर होण्याची शक्यता असते. पश्चिम आशियातील संघर्ष, तेलाच्या वाढत्या किमती आणि परकीय गुंतवणुकीतील अस्थिरता यांमुळे रुपयावर दबाव निर्माण झाला आहे. रुपयाचे मूल्य स्थिर ठेवण्यासाठी रिझर्व्ह बँकेने डॉलर विक्रीसह विविध उपाय केले आहेत. परदेशस्थ भारतीयांकडून परकीय चलन आकर्षित करण्यासाठी रिझर्व्ह बँकेने एफसीएनआर (बी) ठेवौंशी संबंधित विशेष योजना राबवली होती. या माध्यमातून मोठ्या प्रमाणावर परकीय चलन देशात आले. केंद्र सरकारच्या माहितीनुसार, ऑगस्ट २०२६ पर्यंत या योजनेतून एकूण ७३ अब्ज डॉलरचा ओघ निर्माण झाला होता. अपेक्षित उद्दिष्ट लवकर पूर्ण झाल्याने ही योजना ३० सप्टेंबरएवजी ३१ ऑगस्टलाच बंद करण्यात आली. मात्र, परकीय चलनाचा ओघ वाढविणे एवढ्याने रुपयावरील दबाव कायमचा दूर होत नाही, हे पुढील घडामोडींनी दाखवून दिले. सप्टेंबरच्या सुरुवातीला ७८५.७ अब्ज डॉलरच्या उच्चांकावर असलेला देशाचा परकीय चलनसाठा ऑक्टोबरच्या सुरुवातीला ७३४.६ अब्ज डॉलरपर्यंत घसरला. या घसरणीमागे रिझर्व्ह बँकेचे चलन बाजारातील हस्तक्षेप, सोन्याच्या साठ्याच्या मूल्यांकनातील बदल आणि अन्य घटक कारणीभूत होते. त्यामुळे संपूर्ण घट केवळ डॉलर विक्रीशी जोडणे योग्य ठरणार नाही. तरीही रुपयावरील दबाव कमी करण्यासाठी सातत्याने प्रयत्न करावे लागत असल्याचे या आकडेवारीतून दिसते. रिझर्व्ह बँकेला चलनविषयक धोरण, व्याजदर आणि बाजारातील अस्थिरता नियंत्रित करण्यासाठी काही उपाय करता येतात. परंतु रोजगारनिर्मिती, उत्पादनवाढ, गुंतवणुकीला चालना, पायाभूत सुविधांचा विस्तार आणि अर्थव्यवस्थेतील दीर्घकालीन सुधारणा यांसाठी केंद्र सरकारची भूमिका निर्णायक असते. जागतिक परिस्थिती प्रतिकूल असताना देशांतर्गत अर्थव्यवस्थेचा पाया मजबूत करणे अधिक महत्त्वाचे ठरते. केवळ तात्पुरत्या उपायांनी रुपयाला आधार मिळू शकतो; पण दीर्घकालीन रथैर्यासाठी उत्पादनक्षमता आणि निर्यात वाढविण्याबरोबरच गुंतवणुकीसाठी विश्वासार्ह वातावरण निर्माण करावे लागेल. या आर्थिक परिस्थितीचा सर्वाधिक फटका सर्वसामान्य कुटुंबांना आणि रोजगाराच्या प्रतीक्षेत असलेल्या तरुणांना बसू शकतो. अन्नधान्य, इंधन आणि दैनंदिन गरजांच्या वस्तू महाग झाल्या की मर्यादित उत्पन्नातील मोठा भाग खर्च होतो. त्याच वेळी पुरेशा रोजगारसंधी निर्माण झाल्या नाहीत, तर तरुणांच्या अस्वस्थतेत भर पडते. राजकीय आंदोलने नियंत्रणात आणणे हे सरकारसमोरील एक आव्हान असू शकते; परंतु अर्थव्यवस्थेतील ताण कमी करणे हे त्याहून व्यापक काम आहे. महागाईवर नियंत्रण, रोजगारनिर्मिती, गुंतवणुकीला चालना आणि नागरिकांच्या क्रयशक्तीचे संरक्षण यांना प्राधान्य द्यावे लागेल. अन्यथा राजकीय संघर्ष सुरूच राहतील आणि आर्थिक प्रसन्नशील गंभीर होतील. आंदोलनाचे व्यासपीठ कितीही मर्यादित केले, तरी घरखर्चाचा ताण, नोकरीची अनिश्चितता आणि महागाईची झळ जनतेच्या आयुष्यातून नाहीशी होत नाही. त्यामुळे सरकारपुढील खरी कसोटी आंदोलन रोखण्याची नसून, सामान्यांच्या आर्थिक अस्वस्थतेची कारणे दूर करण्याची आहे.
--

हॅलो प्रभात नवे विचार...नवी सुरुवात प्रभात ■ पुणे आवृत्ती संपादक : संजीव शाळगावकर

शिरूरमध्ये घरात घुसून गोळीबार; दोघे जखमी

शिरूर : हॅलो प्रभात शिरूर शहरातील आनंद सोसायटीत शुक्रवारी (दि. १६) पहाटे साडेचारच्या सुमारास अज्ञात चोरट्याने घरात घुसून पिस्तुलातून गोळीबार केल्याची घटना घडली. यामध्ये घरमालक उमेश चंदनमल छाजेड (वय ४३) गंभीर जखमी झाले असून, त्यांची १२ वर्षीय मुलगी मानवी हिच्याही हाताला दुखापत झाली. मिळालेल्या माहितीनुसार, अंदाजे २० ते २५ वर्षे वयाच्या

घटस्थापनेला स्पिनीकडून १,३७० कार वितरित पुणे : हॅलो प्रभात वापरलेल्या कारच्याऑनलाइन विक्रीसाठी प्रसिद्ध असलेल्या स्पिनी कंपनीने घटस्थापनेच्या दिवशी देशातील २४ शहरांमध्ये १,३७० कार वितरित करून एका दिवसातील सर्वाधिक डिलिव्हरीचा विक्रम नोंदवला. गेल्या वर्षीच्या
--

‘कम्प्लीट स्लाइडिंग केअर’ उपकरण लॉंच INALSA Complete Sliding Care India's first dedicated ramp for car stop starts मुंबई : हॅलो प्रभात स्मॉल अप्लायन्सेस क्षेत्रातील इनाल्सा कंपनीने ‘कम्प्लीट स्लाइडिंग केअर’ हे टू-इन-वन स्टॅंडिंग गारमेट स्टीमर आणि इस्त्री उपकरण बाजारात आणले आहे. भारतातील अशा प्रकारचे पहिले
--

सॅमसंगची ‘बिग, बिगर, बिगेस्ट’ मोहीम मुंबई : हॅलो प्रभात सॅमसंग इंडियाने मोठ्या स्क्रीनच्या टेलिव्हिजनसाठी ‘बिग, बिगर, बिगेस्ट’ मोहिमेची घोषणा केली आहे. या मोहिम ्तर्गत व्हिजन एआय तंत्रज्ञानयुक्त टीव्ही खरेदीवर ग्राहकांना विविध आकर्षक सवलती देण्यात येणार आहेत. निवडक टीव्ही खरेदीवर १,१०,९९० रुपयांपर्यंतचा साउंडबार किंवा १,५९,९९० रुपयांपर्यंतचा व्हिजन एआय टीव्ही मोफत मिळण्याची संधी

१५ हजार सिमेंटच्या गोण्यांतून साकारली दुर्गामातेची प्रतिमा गोण्यांमधून दुर्गामातेची भव्य प्रतिमा साकारली आहे. ‘जहाँ विश्वास, वहाँ शक्ति’ या अभियानांतर्गत हा अनोखा उपक्रम राबवण्यात आला. अंबुजा सिमेंट्स आणि एसीसीच्या गोण्यांचा वापर करून ७० बाय ७० फूट क्षेत्रात ही प्रतिमा तयार करण्यात आली. गोण्यांचे एकूण वजन ७५० टन असून, कलाकृतीसाठी १२ हजार ६०० तासांचे सामूहिक श्रमदान करण्यात आले.
--

कॉर्पोरेट क्षेत्रात ‘एक्सपिरियन्स डिझाइन’ला प्राधान्य पुणे : हॅलो प्रभात भारतातील कॉर्पोरेट कार्यालयांमध्ये केवळ भौतिक सुविधांपेवजी कर्मचाऱ्यांचा अनुभव, संस्थेची संस्कृती आणि सर्जनशील वातावरणाला प्राधान्य दिले जात आहे. सीबीआरईच्या २०२६ मधील पाहणीनुसार, ६५ टक्के कंपन्यांनी कार्यस्थळाचा अनुभव सुधारण्यासाठी ब्रँड आणि संस्कृतीवर आधारित डिझाइनला प्राधान्य दिले आहे. या क्षेत्रात कार्यरत हॅपी स्पेसेस
--

आनंद सोसायटीतील घटनेने नागरिकांमध्ये भीती शिरूर : हॅलो प्रभात शिरूर शहरातील आनंद सोसायटीत शुक्रवारी (दि. १६) पहाटे साडेचारच्या सुमारास अज्ञात चोरट्याने घरात घुसून पिस्तुलातून गोळीबार केल्याची घटना घडली. यामध्ये घरमालक उमेश चंदनमल छाजेड (वय ४३) गंभीर जखमी झाले असून, त्यांची १२ वर्षीय मुलगी मानवी हिच्याही हाताला दुखापत झाली. मिळालेल्या माहितीनुसार, अंदाजे २० ते २५ वर्षे वयाच्या
--

एसआयआर विरोधावरून रविंद्र चव्हाणांचा सवाल मुंबई : हॅलो प्रभात मतदार याद्यांच्या विशेष सखोल पुनरीक्षणाच्या (एसआयआर) प्रक्रियेला विरोध करणाऱ्या राजकीय पक्षांवर भाजपचे महाराष्ट्र प्रदेशाध्यक्ष रविंद्र चव्हाण यांनी टीका केली आहे. उपकरणाची मूळ किंमत २१,९९९ रुपये असून, सुरुवातीची ऑफर किंमत ११,९९९ रुपये ठेवण्यात आली आहे. दोन वर्षांची वॉरंटी मिळणार असून, ॲमेझॉन, फ्लिपकार्ट आणि प्रमुख दुकानांमध्ये विक्री सुरू आहे. ग्राहकांना कपड्यांच्या देखभालीसाठी एकाच उपकरणात विविध सुविधा देण्याचा उद्देश असल्याचे जितेंद्र चौहान यांनी सांगितले.

इलेक्ट्रिक ट्रकसाठी अदाणीची भागीदारी वापी : हॅलो प्रभात अदाणी लॉजिस्टिक्स लिमिटेडने जागतिक शिपिंग कंपनी सीएम्ए सीजीएमसोबत इलेक्ट्रिक ट्रकद्वारे कंटेनर वाहतुकीसाठी भागीदारी केली आहे. या अंतर्गत गुजरातमधील वापी येथील तुम्ब परिसरातील अंतर्देशीय कंटेनर डेपोमधून इलेक्ट्रिक ट्रकद्वारे मालवाहतूक केली जाणार आहे. या उपक्रमामुळे डेपोमधील

एचडीएफसी लाइफच्या नफ्यात १३ टक्के वाढ मुंबई : हॅलो प्रभात एचडीएफसी लाइफने आर्थिक वर्ष २०२७ च्या पहिल्या सहामाहीत दमदार आर्थिक कामगिरी नोंदवली आहे. कंपनीचा करपश्चात नफा १३ टक्क्यांनी वाढून १,११९ कोटी रुपयांवर पोहोचला. नवीन व्यवसायाचे मूल्य १२ टक्क्यांनी वाढून २,०३७ कोटी रुपये झाले असून, मार्जिन २४.७ टक्के राहिले. दुसऱ्या तिमाहीत वैयक्तिक भारित

मंत्री गोरे यांच्या वाढदिवसानिमित्त शैक्षणिक साहित्य वाटप इंदापूर : हॅलो प्रभात राज्याचे ग्रामविकास मंत्री जयकुमार गोरे यांच्या वाढदिवसानिमित्त सावता परिषद महाराष्ट्र प्रदेशच्या वतीने निमगाव केतकी येथील केतकेश्वर विद्यालयातील १०० गरजू विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक साहित्याचे वाटप करण्यात आले. यामध्ये स्कूल बॅग, बुट, गणवेश आणि वह्यांचा समावेश होता. दुष्काळी
--

रविंद्र चव्हाणांचा सवाल मुंबई : हॅलो प्रभात भारतीय फ्रेग्रन्स ब्रँड फ्लॉरेन्सिया पॅरिसने बॉलिवूड अभिनेत्री ईशा देओल यांच्या उपस्थितीत ‘फाइव्ह एलिमेंट्स’ या नवीन परफ्यूम कलेक्शनचे अनावरण केले. अग्नी,पृथ्वी,जल,वायूआणि अवकाश या पंचतत्त्वांपासून प्रेरित पाच वेगवेगळे सुगंधयामध्ये सादर करण्यात आले आहेत. ग्राहकांचे व्यक्तिमत्त्व, मन:स्थिती आणि
--

‘जी१’ इलेक्ट्रिक स्कूटर लॉन्च मुंबई : हॅलो प्रभात ई-स्पिंटो कंपनीने कौटुंबिक वापरासाठी ‘जी१’ इलेक्ट्रिक स्कूटर बाजारात आणली आहे. कंपनीने या स्कूटरच्या माध्यमातून थेट ग्राहकांच्या बाजारपेठेत प्रवेश केला आहे. स्कूटरची सुरुवातीची किंमत ८९,९९९ रुपये असून, ती तीन बॅटरी पर्यायांमध्ये उपलब्ध आहे. दोन किलोवॅट बॅटरी मॉडेलची किंमत ८९,९९९ रुपये, अडीच किलोवॅट मॉडेलची ९४,९९९
--

आयसीआयसीआय लाइफकडून २० हजार महिलांना संधी मुंबई : हॅलो प्रभात आयसीआयसीआय लाइफ इन्शुरन्सने ‘नारीशक्ती’ उपक्रम तर्गत आर्थिक वर्ष २०२६-२७ अखेरपर्यंत देशभरात २० हजार महिला विमा सल्लागारांची भरती करण्याची घोषणा केली आहे. नवरात्रीच्या निमित्ताने महिलांना आर्थिकदृष्ट्या स्वावलंबी करण्यासाठी हा निर्णय घेण्यात आला आहे. कंपनीकडे ३० सप्टेंबर २०२६ पर्यंत ७८

पीएनबी मेटलाइफच्या इक्रिटी फंडांना उच्च रेटिंग मुंबई : हॅलो प्रभात पीएनबी मेटलाइफ इंडिया इन्शुरन्स कंपनीच्या युनिट लिंकड विमा योजनांमधील इक्रिटी फंडांच्या व्यवस्थापनाखालील एकूण मालमतेपैकी ९९ टक्के मालमतांना मॉर्निंगस्टारकडून ४ किंवा ५ स्टार रेटिंग मिळाले आहे. ३१ मार्च २०२६ रोजीच्या मूल्यांकनानुसार पाच वर्षांतील जोखमीच्या तुलनेत फंडांच्या कामगिरीच्या आधारे हे मानांकन

देण्यात आले. कंपनीच्या मिड-कॅप, मल्टी-कॅप आणि लार्ज-कॅप श्रेणीतील इक्रिटी फंडांना उच्च मानांकन मिळाले आहे. संशोधनाधारित गुंतवणूक, शिस्तबद्ध धोरण आणि जोखीम व्यवस्थापनावर कंपनीचा भर असल्याचे सांगण्यात आले. विमा संरक्षणासोबत युनिट लिंकड विमा योजनांतील परतावा बाजाराच्या कामगिरीवर अवलंबून असून गुंतवणुकीत जोखीम स्पष्ट करण्यात आले आहे.
--

हॅलो प्रभात नवे विचार...नवी सुरुवात प्रभात ■ पुणे आवृत्ती संपादक : संजीव शाळगावकर	■ दैनिक हॅलो प्रभात हे पत्रक, मुद्रक शशिकांत बापूसाहेब कुंभोजकर यांनी प्रकाशक व मालक गणेश बंडा पाटील यांच्याकरिता, मे. कुंभोजकर ऑफसेट प्रिंटर्स, २६२ महावीरनगर, सांगली – ४१६ ४१६ (महाराष्ट्र) येथे छापून दैनिक हॅलो प्रभात, कार्यालय, ब्लॉक नं. ‘ए’, कल्पकुंज विहार, एस.टी. स्टॅंड रोड, सांगली– ४१६ ४१६. (महाराष्ट्र) येथून प्रसिद्ध केले. ■ मुंबई कार्यालय : सी-५०३, निर्मल रेसिडेन्सी, कात्रप रोड, गणेश घाट, बदलापूर (पु), ठाणे – ४२१५०३ ■ पुणे कार्यालय : १६७७, सदाशिव पेठ, अमित रेसिडेन्सी, एस.पी. कॉलेज जवळ, पुणे-४११०३० ■ कोल्हापूर कार्यालय : एस ९४६, GF-7, गुलमर्ग अपार्टमेंट, सरनाईक कॉलनी, शिवाजी पेठ, कोल्हापूर-४१६००२ ■ या अंकात प्रसिद्ध झालेल्या बातम्या यामधून व्यक्त झालेल्या मतांशी संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही. (सांगली न्यायक्षेत)
---	---